

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyititéri közlemények garmond-soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk összekötettségben levő hird. irodák arengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen **vasárnap reggel.**

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Barsvármegye alispánja.

K.) Barsvármegye közönsége nem sokára alispánt választ, miután Simonyi Bélát, Barsvármegye eddigi alispánját a király a vármegye főispánjává nevezte ki. Ebből az alkalomból foglalkoznunk kell ezzel a kérdéssel, minthogy az alispán a törvényhatósági bizottság első tisztviselője lévén, benne jegecsedik ki a vármegye politikai hitvallása, a megyei közélet tisztasága, a polgárság minden anyagi és erkölcsi érdeke.

Mi a vármegye alispánjában nem csak a hivatalnokot látjuk, kinek fő feladata az adminisztráció ügyeinek aktaszerű pontos vezetése, a beadványok rendszeres elintézéséről való gondoskodás, de mi az alispánt a vármegye fejének ismerjük, a kinek vállaira nehezedik a független polgárság anyagi és erkölcsi jólétének gondozása, a vármegye fejlődésének előmozdítása, az ország alkotmányának, a törvények és törvényes rendeleteknek fentartása, végrehajtása, törvénytelen kísérletek visszautasítása. Ép azért bármily jelentőségteljes is az alispán hivatala a megyei bürokratikus adminisztrációban, sokkal, de sokkal nagyobb jelentősége a szabályrendeletekben meg nem irt, de a közvéleményben és országunk alkotmányában gyökerező vármegyei közélet vezetésében.

Az alispán a független polgárság elsője, a ki nem a végrehajtó hatalomnak, a kormánynak kegyelméből, hanem a független polgárság bizalmából foglalja el azt az állást, amely törvényeink értelmében a legmagasabb azok között, a melylyel maga a polgárság tisztelheti meg az arra érdemes férfit. Az alispán jogai, melyek azután kell, hogy kötelességet is képezzenek, a nép szürevén akarataiban gyökereznek. S ennél fogva ő nem csak a meghozott határozatok, törvények és rendeletek végrehajtója, de ő a vezetője, irányítója a független polgárság akaratainak, a kinek a szeme, kell, hogy mindig nyitva legyen arra, hogy minden törvénytelenséget meglasson, a kinek a füle se legyen soha bezárva a közönség jogos kívánsága és panasza előtt, a ki eszével és karjával is mindig készen álljon az ország alkotmányának, a polgárság jogainak védelmére.

Ép ezért az alispánnak nem ideálnak, de a vérünkben való vérnek kell lenni, kit feltél nem köt semmi sem, ép azért a kormány képviselőjével szemben is mindenkor a független polgárság érdekeinek hí szószólója és

védmezője lehet s ebben őt sem rokonsági, sem más érdekeltségi viszony nem feszélyezi.

Az alispánnak függetlennek kell lenni minden irányban. És ezért oly rendkívül fontosnak tartjuk az alispán választást, hogy az előadott szempontok figyelembe vételét már előre is szívére kell kötnünk a törvényhatóság minden egyes tagjának.

A közérdek nem tűri az atyafiságos érdekszálak által egybefort rokonság kormányzását. Más téren, például a bírói törvénykezés, pénzügyi kezelés terén törvények is rendelkeznek arról, hogy egy és ugyanazon hivatal vezetésében mily fokig nem vehetnek részt a rokonok. De hisz ez nagyon érthető is. Mert anélkül, hogy valakire célozni, vagy bárkit is gyanúsítani akarnánk, el sem képzelhető, hogy a kormány bizalmasa és a független polgárság által választott alispán oly közeli rokonságban legyenek egymással, hogy állandóan az a gyanu ne kísérelje működésüket, mondjuk bármily tiszta kezűek legyenek is, hogy a közérdek rovására összejártsanak s akár az egyik, akár a másik pusztá rokon jóindulatból a visszaéléseket is elnézi.

A rokon viszony minden formájában bontó akadály; mert a szeretetteljes érzület elnézésre kötelez, ha pedig ellenséges viszony áll fenn a rokonok között, gyűlöletté fajult indulattal törnek egymás ellen.

Ez így van; ezt a lélektan élő törvényei igazolják. Ez nem a személyektől, nem a jellemről függ, de számos már tapasztalt példa mutatta, hogy az ilyen közeli rokonság sok bajnak volt már kuforrása.

A nép szuverén akarata nem tűri ezt és ha mégis elkövetkezik az olyan abnormis állapot, hogy a két ellentétes hivatal egy család körében összpontosul, annak nyomán csakhamar romboló elégedetlenség tör ki, mely felforgatja a vármegye békéjét, nagy kárára a közigazgatásnak s veszélyére az alkotmánynak. És ha hatalmi eszközökkel, mert hisz ilyenek mindig rendelkezésre állanak az erőszaknak, egyidőre el is némitják az igazság szavát, annál nagyobb, annál borzasztóbb hatású leend az igába szorított elégedetlenség kitörése, a minek a legjobb esetben is az eredménye csak az lehet, hogy a vármegye jobb erői félre állanak s a közérdek rovására kormányzó rokonság szabadon, ellenőrzés nélkül kiszolgáltathatja a vármegyét annak a hatalomnak, a mely a vármegyék erőszakos megsemmisítését már annyiszor tervbe vette.

Ez volt a multak bűne, a melybe mi nekünk nem szabad esnünk. A Tisza rendszer megszüntette a közéletben való részvétet, az egyénnek független érvényesülését, mert a központi hatalom, mint egy százkaru polip ránehezedett a kormányzás minden ágára.

Kiirtotta a polgári erények legszertebb érzületét, az önállóságra törekvés vágyát; a tisztikart vázzá tette, rab-szolgává aljasította, a mi által megfosztotta őket a választó polgárok tisztelétől és becsülésétől.

Hát mi ezt a rendszert nem követelhetjük, ép most, mikor nemzeti kormányunk is a közélet tisztaságát hangsúlyozza minden alkalommal. Nem helyeselheti senki, már csak az alkotmány biztosítása szempontjából sem hogy a vármegye vezérkara és a kormány bizalmasa között oly közeli rokonság álljon fenn, a mely az alispáni állás függetlenségének rovására irható.

Barsvármegye közönségének foglalkoznia kell ezen kérdéssel. És bármennyire tiszteljük is mindenkinek egyéni puritán jellemét, nem térhetünk ki a választás elől azon kérdésre, vajjon helyesnek tartja-e a közönség azt, hogy az alispán közeli rokona a főispánnak. Ha a kormány figyelmen kívül hagyta is ezt a szempontot, ránk hárul a feladat, hogy az alispán választás által ennek a követelménynek is eleget tegyünk az által, hogy tisztikarunknak egyik érdemes, de mindenesetre a rokon köteleken kívül álló tagját ültesük az alispáni székbe.

A garami érdekeltség ebből a szempontból fogja fel a kérdést s tömörülten is fog, hogy az új alispán egy teljesen független, elhatározásában nem befolyásolható, rokon kötelekkel meg nem kötött közigazgatási tekintély legyen.

A telefondíjzabás reformja.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter elkészült a telefondíjzabás reformjáról szóló törvény javaslatával.

A kereskedelmi és iparkamarának is megküldött törvényjavaslat-ervezet a telefontarifára megváltoztatásán kívül igen sok praktikus és érdekes újítást tartalmaz.

Az új tarifa nem tesz különbséget városi, környékbeli, törvényhatósági vagy távirat-közvetítő hálózat közt, hanem csak helyi és távolsági forgalmat különböztet meg. A helyi forgalomban a díjzabás a hálózat nagysága, valamint az igénybevétel mértéke szerint változik. Oly hálózatnál, amelyek legfőkébb 25 előfizetője van, az előfizetőj a legalacsonyabb, s a szerint, a mint az előfizetők száma bizonyos határokat halad, a díj is emelkedik.

Megszűnik az átalányrendezér, amely a beszélgetések valóságos számára nem volt tekintettel s így kedvezett a felesleges igénybevételnek.

Az előfizetői díj ezentúl bizonyos számú beszélgetésre szól és ha az előfizetett számon felül beszélgetünk, ezért külön díj jár. Eddig mindegyik előfizetőnek külön vezeték volt.

Ezentúl két s később három vagy négy előfizető társas vezetékre fizethet elő. A telefonnak szélesebb rétegekben való elterjedését célozzák az automata-állomások is, amelyeken egyenként 10 fillér díjért lehet beszélgetéseket folytatni. Automataállomást bárki rendeztethet be üzlethelyiségében vagy lakásában; azonban bizonyos számú beszélgetést tartozik biztosítani.

Több rendbéli könnyítést céloz a reform a mellékállomások dolgában. Első sorban azt, hogy a mellékállomásnak nem kell a főállomással egy épületben lennie. Ily esetben a fő- és mellékállomás között szükséges vezeték után hosszúságával arányos illetéket kell fizetni. — Lehetnek hordozható készülékek, amelyeket villamos lámpák módjára szobáról-szobára lehet vinni és a kívánt helyen konnector bedugásával kapcsolhatók be. A használt konnectorok száma után külön mellékdíj jár. A távolsági forgalomban megszűnik az egységes díj és helyébe a zónák szerinti díjszabás lép.

Összesen öt távolsági fokozat (zóna) lesz, 25, 50, 100, 200 kilométerig és 200 kilométernél nagyobb távolságok. E távolságokra a díj 20, 30, 100, illetve 200 fillér. Az első zónában bizonyos számú beszélgetésre is elő lehet fizetni.

Az alkohol és a tüdővész.

(Folytatás.)

A mikor azonban a gépies mozgások még érvényesülhetnek, de már az öntudat ezen működéseket nem ellenőrizi, a környezetben azon látszatot kelthetik, mintha az öntudat még jelen volna. — Vegre a gépies

mozgások, melyeknek góczai az agy fenekén levő duczokban székelenek, szintén működésen kívül esnek s csupán a reflexok maradnak meg. — A légzés hörgővé válik, a szívverés lassú és gyenge lesz, a hőmérsék 2 3%-al csökken. Ezen bódult állapot pár óra alatt megszűnik, a normális elmebeli működés azonban csak hosszabb idő múlva következik be.

Ha ezen részleges állapot gyakran ismétlődik, részegeskedésnek, — iszákosságának nevezzük. — A rendszeres borszezes mérgezés folytán az emberi test egyes szerveinek elfajulása következik be. — Az iszákos embernek első sorban a gyomrával gyűlik meg a baja, idült hurut fejlődik ki, a mi rossz emésztést és étvágytalanságot von maga után, a máj sejtek zsírosan elfajulnak s a sejtek közötti kötőszövet túlteng, beáll az u. nevezett májzsugorodás, hasonló elfajulás megy végbe a vesékben, a szív is zsírosan elfajul, minek folytán működő ereje csökken. — A légutaknak és a tüdőnek a külső behatások iránti ellentálló képessége csökken, innen van, hogy az iszákos ember gyakran köhög s hamar megkapja a tüdőlobot. — Az agyban az idegsejtek képző anyaga szintén zsírosan elfajul, beáll az elmebeli működés gyengülése. — Az agy vérszegényé válik. — A látó ideg sorvad, a látás gyengül, mivel a látó ideg része hártájában is a látó ideg finom elemei elpusztulnak s itt is a kötőszöveti túltengés jut előtérbe.

Az agyvelő hiányos tápláltsága s vérszegény volta kiváltja azon teólyodási rohamokat, a mit alkoholos elmezavar illetve delírium tremens néven nevez az orvosi tudomány.

Mielőtt a szellemre kiható kóros hatását a borszezesnek ismertetném; megkísérlem egy alkoholistának a külső megjelenését bemutatni.

A túlajtott alkohol élvezet a szervezetben mindenütt zsírlerakodást eredményez.

Az alkoholista az emberben első pillanatra egy jól táplált egyén benyomását kelti. — A bőr alatti kötőszövetben a nagy tömegű zsírlerakodás miatt, az illető elhízott, az arca duzzadt fénylő, a szem kötőhártyái belüveltek, vérdusak, az orron és az arcon

tágtul vívő érhálózatok láthatók s ennek folytán az állandóan piros, majd kékesbe játszó. — A tekintet bágyadt, megtört, bizonytalan. — A mint mondják, hogy a szem a lélek tükrö, itt az kevés szellemet árul el, kifejezés nélküli, semmitmondó. — A mozdulatok lomhák, járás ingatag, légvétel nehézkes, az emberben egy folyton fáradt egyén benyomását keltik.

A milyen a külső, olyan a belső, az alkoholista jelleme megbízhatatlan, ingatag, könnyen befolyásolható, ingerlékeny, haragos kitörésekre hajlamos, gyanakvó. — Rendes munkájukat elhanyagolják, körülük a társas érintkezést. — Házasságban bizalmatlanok, civakodók, hűtlenségi vádakkal illetik hitves társukat. A betegség ezen fokán káprázatok és téveszmék lépnek fel, a melyek nagyobb részt kellemetlen tartalmúak. — A betegek hozzátartozóikat vádolják, hogy életük ellen törnek, hűtlenséggel vádolják hitvesnek mérgezési tervet impudálnak. — Folytonos szitkozódást vélnék hallani.

Iszési, szaglási káprázataik vannak. — Vélte üldözőik ellen védekezve, támadásaik első sorban is hozzátartozóikat érik. — Későbbi stadiumban már hűdési tünetek jelentkeznek, különösen az arci idegekben, beszédzavar, a végtagok nehézkes mozgásai.

Az idült alkoholmérgezésnek mindezen tünet csoportjai évekre sőt néha évtizedekre is kiterjedhetnek; míg valamely közbe jövő betegség megtöri legyengült szervezeteiket.

Ha az alkoholnak ezen pusztító hatását már egy nagyjában megismerjük; önként felvetjük a kérdést, hol van hát azon határ, a melyen belül az alkohol élvezet megengedhető, hogy az „alkoholista“ vádjával ne illessenek bennünket? Feleljen helyettem erre Dr. Kuthy Dezső egyet. m. tanár a bpesti Erzsébet Szanatórium igazgatója; a ki azt mondja: „Feltétlenül mindenki alkoholistának tartok, még a fizikailag dolgozó embert sem véve ki, a ki csak felig meddig szokványosan pálinkát, vagy a mi egyre megy likőr iszik, nemkülönben azt, aki éhgyomorral, jobban mondva az étkezésen kívüli időben is megkivánja habár a leggyengébb alkohol tartalma italt is, végül aki napjában 1/10 lit. bornál, vagy 8/10 lit. sörnél többet rendszeresen fogyaszt.“

Ez minden esetre olyan egyének a

T Á R C A.

A lévai árvaház.*)

— Leidentrost Tódornának. —

Szívüli köszöntlek, édes menedeke
Szülötelen leányok- és fiúknak!
Ragyogjon rád a mennyből áldás, béke;
Óvjad őket, kik holtakat siratnak.
Nemes lelkek lángoljanak te érted,
S kik jót tevé, oly szép időket értek:
Folytathassák szent működésüket,
Könyvet szárítván, gyógyítván sebet.

Egy századnak még negyedrészre mult el,
És már a plánta vastag és erős.
A négy hajtás tizannyivá virult fel,
S mutatja, hogy a nő tud lenni hős.
Mutatja, hogy előkelők szívében,
Gyanú között is nyílik boldog Éden,
S vidám hölgyeknek búbjajos köre
Könyörtületnek tiszta tükröze.

Az ősi vár komor tekintetével
Rád néz, te hosszan nyúló épület,
S szólni látszik tátongó íregével:
Nem voln' e hely város te nélküléd.
A hódító Borsnak véres nyomában
Sok gyöngy ragyog az ékes koronában.
Ellen győzhet, történhet még futás,
De legdicsebb a szeretni tudás.

S ti tudatok és tudok is szeretni,
Barsvármegyének honleányai.
Tudtok hitet s reményt Istenbe vetni,
Veszély között híven megállani,
Vigan vagy búsan szóljon a zenetek,
Árvának gyászol, a szegénynek éték
Jut általa, s felölti a kinek
Testét megvenni készül a hideg.

S kik indított jó tettet gyakorolni,
Utánatok sok áldott szív megyen.
Gyül a kenyér, gyül a szükséges holmi,
S a fájó seb gyógyul a melegen.
S a szűzek Szűze midőn mennyből látja,
Hogy árváknak olyan sok a barátja,
Fiának int: Nézd, hogy jönnek feléd,
Kiket szerettid gyöngéd keze véd.

Menjetek is feléje és hozzája,
Szülötelen leányok és fiúk;
S ha egykoron hazátok lesz hazája,
Ne aggjátok bús árvaság miatt.
Az Úr trónját ő megmutatja néktek,
Lesz és marad gyámoltok és testvérték.
S az Isten csak dicseri ajkatok,
Hogy itt szegények s árvák voltakot.

S most még egyszer köszöntlek téged, árvák
Védő hajléka, kedves épület!
Kik átéltek negyed század határát,
Eztán se tudjunk élni nélküled,
Jóság szültsékek szívünk rejtekében,
S növesztvén azt időnknek rendje szépen,
Mutassuk meg vidáman, boldogán:
Nem árva az, kinek hazája van.

Tóth István.

A veremben.*)

Megállj labancz, hadd ütöm te a tom-
porodat!

— Megállj harámia, hadd töröm össze
az oldalbordáidat!

Megállj hitang, hadd gázolom szét a
beleidet!

Hát perze, — majd bolond valaki,
hogy megálljon az ilyen biztatásokra.

Ennek okáért a labancznak, harámianak
és bitangnak titulált valaki úgy futott, mint
ahogy az Isten tudni engedte neki. Üldözője
meg utána, folytonos köromkodással és
rettentő felkoncolási ígéretekkel.

Léva városának a Kálvinista-utcája felől
indultak meg, át a Percé hidján.

Látni való, hogy ha már hid volt a
Percén, hát az nem afféle megenni való
perce, hanem megenni való lehetne, ha nem
volna olyan zavaros a vize.

Akik soha sem jártak Léván, hát
azoknak elmondom, hogy a Percé a Garam-
ból Toácsánál mesterségesen kivezetett
csatorna, mely percelakban övezi körül
Léva várát, s onnan lecsavarodva a város
déli részét is. Ha azt a hidat szétszedik,
hát ember legyen, aki a mocsarakon keresztül
Lévára be bír jutni.

De hagyjuk ezt most, és fussunk a
kergetőzők után, mert majd egyszer csak
eltűnnek a szemünk elől, nemcsak azért,
mert koromsötét az éjtszaka, hanem kiváit-
képen azért, mert a szecsei berek felé
futnak, pedig arra felé (a mostani marha-
vásártéren) vannak a gabonavermek.

— Aha! mondja a nyájas olvasó.
Semmi aha, mondom én, majd csak
aszután tessék mondani, hogy aha, hogy ha
a végit is meghallották. Hát igaz, hogy
nekünk csak gyerekjáték őket utólni a
képzőlet szárnyain, de nehéz volt Pólya
András uramnak, akiben semminemű képző-
lőds nem lakozott, hanem 50 nehéz esztendő
nyomta a vállait.

*A lévai nügelyet febr. 8-iki estélyén szavalta
Stórius Erna úrlány.

*Mutatvány Somogyi Gyula (Kupa) Nagy időkből
kís történetek című művéből.

kijelentése, akitől ezt elfogadhatjuk s kellő képpen méltányolhatjuk.

Az újabb években társulás útján, főleg a nagy városokban csoportok alakultak; a kik végre is megundorodtak embertársainak az alkohollal fűzött szertelenségétől s hadat üzentek az összes alkoholt tartalmazó italoknak, ez az u. n. abstinensek társasága. — Az alkoholnak teljes nélkülözése a jelszó, s mit látunk, — hogy az abstinensek száma folyton gyarapszik.

Már kísérleteket tettek kórházakban, főleg Németországban, hogy a betegektől az alkoholt megvonták s tapasztalataik biztatók, vagyis hogy a gyógyulási % sokszor kedvezőbb s a kórházak háztartásából egy lényeges tételt törölhettek s azt az élelmezés javítására fordíthatták.

Értekezésem elején jeleztem, hogy az alkoholizmus a tüdővérszel mily szoros kapcsolatban áll. — Ha tudjuk azt, hogy a tüdővérsz leginkább ott terjed, ahol legyengült szervezetet talál, akkor az előbb emlíndotakból már láthatjuk, hogy az alkoholizmus mennyire disponál rá. — Európában évente 1 millió és 100,000 ember hal meg tüdővérszben.

Ebből a rettenetes számból pedig, — sajnos Oroszországot kivéve, sránylag, — a mi szegény hazánk veszi ki a legmagasabb százalékot.

Magyarországban 70 ezer ember pusztul el évente tüdővérszben s ha felvesszük, hogy ezen kórt évekig, 5-7 évig elhúzódhatik, könnyen kiszámíthatjuk, hogy Magyarország kb. 18 millió lakosából, közel fél millió tüdővérszben szenved.

Vegyük már most hozzá, hogy a betegség jellege olyan, hogy leginkább a fiatalabb nemzedéket, 15-40 év között támadja meg; könnyen elképzelhető, hogy nemzetgazdasági szempontból milyen kárt szenved az ország, hogy ennyi közvagyon: egészségben és munka birásban elvesz. — Hozzá véve még azt az ápoló és gondozó személyzetet, a kiket egyéb munkájuktól eivon ezen nagy tömeg tüdővérszes beteg gondozása.

Mindazon tényezők, a melyek az emberi test ellentálló képességét lefokozzák, egyszerűs mind előmozdítói lehetnek a tüdővérsz terjedésének.

Ilyen szerepe van pedig első sorban az alkoholnak.

Tapasztalati tény, hogy azokon a helyeken, a hol vagy a lakosság alacsony műveltségi foka miatt kellő érzék nincs a köztisztaság, — a jó táplálkozás és a jó egészséges lakásvizonyok iránt; vagy ahol nem a hiányos közegészségügyi ismeretek, hanem a nagy szegénység és nyomor az oka, hogy ezen egészségi kellekek nincsenek meg; vagy ott van a tüdővérsznek is az igazi meleg ágya.

Hogy mennyire függ a jó táplálkozástól és a jó lakásvizonyoktól a tüdővérsz terjedése, azt a saját tapasztalatomból is bizonyíthatom.

Léva város vidékén, a magyar községekben, hol a lakosság a mindennapi szükségletekkel bőven el van látva s lakás viszonyai jók; — a tüdővérsz kevésbé van elterjedve. — Nézzük azonban ugyancsak a lévai járás tót községeit. — Itt a lakosság sűrűbben lakik, az egyes családok népesebbek, — többnyire egy család csak egy lakószobával rendelkezik s ebben azután 8-10 sőt több személy is meghuzza magát.

Ha egy ily helyiségbe belépünk, az első, a mi türethetlenné teszi a bent való tartózkodást, — a kellemetlen bűz; látjuk, hogy a többnyire kis ablakok gondosan be vannak zárva, sőt egyik másik állandóan beszögezeve; hogy azon az istenadta friss levegő ne merészejen a szobába behatolni.

A szoba többnyire sötét, talaja sárral kitapasztott, — szennyes; szennyezi a talajt továbbá a szobába szabadon ki s be járó baromfi; esetleg a szoba egyik sarkában fekvő sulyos, — talán esetleg tüdőbeteg, ez ugyan is szabadon üríti ki ágya elé a talajra tüdejének genyes váladékát, a mit azután a család többi tagjai csizmáikkal szanaszét hordanak a szoba talaján.

Ez a széthordott köpet veszedelmes, mert megában hordja a tüdővérsz csirjait és így a családban levő esetleges tüdőbeteg, ily módon köpetével állandó veszedelembé sodorja hozzátartozóit; a kik azután csakugyan egymás után áldozatul eshetnek a tüdővérsz romboló hatásának.

Ne menjünk azonban mi a falvakba, hogy ily közegészségellenes dolgokat észlelhessünk; mit látunk itt a városban magunk

körül? Ha figyelmünket az utcán járva kelve az aszfalt járdára fordítjuk, azt tapasztaljuk, hogy ha egyáltalán kényesek vagyunk a lábbelinkre, — sokszor egész tojás tánczot kellene végig lejtenuk, hogy egyik másik köhögős embertársunk tüdejének sajnos elég gyakran fertőző váladékaiba bele ne lépjünk.

Nem szünöm meg az egészségügyi előadvaaim alkalmával növendékeimnek, kellő nyomatékkal, figyelmébe ajánlani, hogy az utcán járva kelve veessenek mindig egy pitepatatot a járdára s figyeljék meg, hogy hová lépnek.

Akaratlanul haza hordják a tüdővérsz kárhatos csirjait s otthonukat vele befertőzhetik.

S mintha még a mai modern lakás berendezési iránya: az igyekeznék a tüdővérsz terjedését előmozdítani.

Ma magunk fajta közép osztálybeli emberek igyekszünk lakásunkba minél több szőnyeget, függönyt, — kárpitozott butort, satb. összehalmozni s azt mondjuk, lakásunkat kellemessé s otthonossá igyekszünk varázsolni, mindezzel azonban akaratlanul is a tüdővérsz malmára hajtuk a vizet. — A fertőzött köpetet szépen haza hoztuk a cipőnkön, a szőnyegekre azt alaposan letürültük, a kellemesen temperált szobában jobb helyre nem is ágyazhattuk be a bacteriumokat. — Ezek itt szépen kiszáradnak s életképes állapotban hónapokig el idegélnek. — Biztos nyughelyük azonban nincs, mert vagy a járás kelessel, vagy pedig a takarítással a szőnyegekbe a szoba levegőjébe jutnak s kiszáradt állapotukban a levegőben lebegnek s már most az összes butoratra leszállnak, közbe közbe pedig az utcáról folyton hordjuk be a lábunkon, s számukat tetemesen megszorítjuk.

Mi volna tehát a teendő. — Vissza térni a régi divatu zsurolt szobához, a meszelt falazathoz s az egyszerűen fényezett fa butorzathoz.

A tüdővérsz bacteriumának ez nem jó hely, mert itt nem férkelheti be magát. — A zsurolásra használt lug és a meszelés tönkre teszi, a fa butoratról pedig könnyen letörülhető s kirázható.

Mélyen tisztelt közönség! Érzem, hogy oly valamit kívánok, a mi nehezen keresz-

No a vállait igen, de nem lábait; mert nem azért volt Pólya András uram csizmadiamester Léva városában, hogy egy hitvány labancot utól ne érne, még ha az fiatal is, mert tudniillik, hogy a csizmadia még a labancnál is jobban értenek a futáshoz.

Ihol ni, már is utólérté. Most meglóditja a kezében vitt nagy mékű dorongot, lecsap vele a labanc fejére és szétloccsantja vele — a hangyaszombékat.

Az üdözött eltűnt, elnyelte a föld, az a jó fekete lévai föld. Pólya András uram a levegőbe sujtott a doronggal és úgy belelódult, hogy fejével bukott előre, bele egyenesen a tátongó kráterbe s ha a már bent levő labancnak titulált valaki estében fel nem fogja, hát akkor bizonyos, hogy kitűri a nyakát, s akkor nem folytathatnám a történetemet.

A valaki hát felfogta Pólya András uramat és — csodálatos! — ahelyett, hogy ádáz üldözőjének menten a nyakát kezdte volna szorongatni, mint a himes tojást szépen letette maga mellé a kiszúpozott verem fenekére.

A farkas tehát bent volt a veremben a báránnyal együtt, de még ebben az állapotban sem tagadhatta meg farkas természetét, s amint tisztába jött a helyzetét, folytatni kezdte önkénytelen laktársa szidalmazását. Útni azonban nem lehetett, mert a dorong kint maradt, de amúgy sem lehetett volna használni a szűk csataterén; birokra ugyan mehetett volna ellenfelével, de abból a fogásból, ahogyan az őt a levegőben elkapta,

arról győződött meg Pólya András uram, hogy fene vasmarku legénnyel van dolga, akivel nem lesz tanácsos ököltre menni. Azonban csufság esett volna az atyamesteri méltóságon, ha legalább a szóharcot nem folytatta volna.

— No labanc, hát most megsiptelek! (Pedig tulajdonképpen a labanc csippte meg őt kelet, de ezt a kis dicsekedést meg lehet bocsátani egy csizmadia atyamesternek!)

— Először is majsztram arra kérem, nevezzen harámiának, bitagnak vagy akárminek, csak labancnak ne, mert nekem még az öregapám se volt labanc, nem is lesz soha! — Persze, hogy nem lesz, hiszen már bizonyosan régen meghött, — hanem hát kuruc csak nem lehetsz, mikor egész Léva városában a labancok hemzsegnék.

— Már pedig én kuruc vagyok testes-tül-lekestül Bercsényi uram hadában; Nagykálnán vagyunk kvártélyban.

— Mondd ezt az ángyodnak öcsém! — Hogyan lehetne most Kálnáról átjönni ide, mikor meg van áradva a Garam, hid meg nincs sehol. — Azután mi keresetted van az én portámon? Már harmad napja veszem észre, hogy valaki leskelődik a lányom ablaka alatt.

— Hát akkor tudhatja is majsztram, hogy mi járatban vagyok, de bücsületes a szándékom, szeretem a kegyelmed lányát azóta, hogy megismerkedtünk a kálnai lúcsún és ha ide adja bátyám, feleségül is veszem.

— Aj, haj! hát azután van-e, miből eltartani az asszonyodat?

— Van ép kezem, lábam; a fejem is meg a szívem is a maga helyén van, no meg aztán egy kis földem is van a Csallóközben.

— No a kezéd nem mondom, de a lábaddal ne nagyon dicsekedj hékás, mert im én, az én 50 esztendőm lábaimmal is utólértetek.

— Az onnét van bátyám uram, mert az gyalog való futtatáshoz nem nagyon értek, mert hát én lovas huszár vagyok.

— De hát hogy a ménkübe jöttél át és hogy merészkedtél bejönni katonaruhában a labanc tábor kelles közepébe?

— Csak úgy, hogy átuszattam a Garamon, a lovamat megkötöttem itt a szecei berekben, onnan aztán a kertek alatt gyalogszerrel mentem be a kegyelmed portájára.

— Hogy elcsavard a lányom fejét. Oh te lator, te lator!

— Hát tudja a nevemet bátyám uram? — Azt tudom, hogy lator vagy, de azt nem tudtam, hogy annak is hívják, s hozzá még csallóközi kukkó is vagy, csupa csallófintasággal bélelve vagy. Aztán ilyen csallóközi latornak adjam én oda az egyetlen lányomat? Abból ugyan semmi se lesz.

— De bátyám, hiszen Sárka is akarja. — Sárkának azt kell akarni, amit én akarok. Punktum.

— De bátyám . . . — Egy kukkót meg kukkó! Te csallóközi lator!

— Az vagyok. Nemes Lator Pál a

tulvihető; de legalább megmutatom az irányt és az utat, hogy ezen veszedelmes ellenség hol leselkedik reánk.

H. pedig mindazt keresztül nem vihetjük, egy dolgot némi jó akarattal keresztül vihetünk. — Különösen a gyermekszobát sok szönyeggel s kárpitozott butorattal ne töltsük meg, lehetőleg könnyen kezelhető fabutorzat s gyakori zsúrolás legyen a jelszó.

Tudvalevő, hogy különösen a gyermek fogékony a tüdővész iránt s az infektio után pedig a vérszesz baj, — lehet hogy csak évek — évtizedek multával tör elő.

Folyt. köv.

Különfélék.

— **A nőgyelet estélye.** Tegnap este volt a levai farsangi mulatságok koronája: a levai nőgyelet estélye. Esőnek mondhatjuk minden mulatságok felett, nemcsak szép tartalmával és fényes közönségével fogva, de azon cél miatt, a melyet szolgált: az *árvákjavadért*. És a tegnapi estély a szebbek közül is egyike volt a legzebbeknek. A pazar összeállítású, művészi értékű műsor legközelebb érdemlegesen fogunk megemlékezni, most — lapunk zárásakor — amennyire meg lehetett állapítani a névsort, az estélyre résztvevett hölgyek jegyzékét adjuk. *Asszonyok:* Dr. Balogh Jenőné, Bándy Eudréné, Belcsák Lászlóné, Benczer Imréné, Berkó Istvánné, özv. Boleman Edéné, özv. Boleman Józsefné, Boleman Vilmosné, Bogner Gyuláné, Borcsányi Beláné, korompai Brunswick Lajosné, gróf Coudenhoee Hugoné, Czizlan Anna, Duschek Ernőné, Faragó Samu, Fénya Kálmán, Grapka Józsefné, özv. Gyenes Jozsefné, dr. Gyapay Edéné, dr. Halassy Kálmán, Henyey Erőné, Hunyady Imréné, Holló Sándorné, Hofmann Ferencné, Honecz Józsefné, dr. Katona Jánosné, dr. Kersék Jánosné, Klain Ödönne, Köveskuty Jenőné, dr. Kmosko Béláné, Kriek Jenőné, Leidenfrost Todorné, özv. Lokota Adolfné, Litassy Jozsefné, Mauláth Istvánné, dr. Medveczky Károlyné, Mercáder Anjóné, Markli Jánosné, Osztrica Mártonné, Pólya Andorné, Pátkay Gyuláné, dr. Priszner Gyuláné, Reit-

mann Ignácné, Suhajda Jánosné, Schulte Alfonzné, dr. Szatnoky Aháné, Szauer Izidorné, Tóth Ferencné, Tóth Istvánné, Toldy Zsigáné, özv. Tonhaizer Józsefné, gróf Wilczek Frigyesné, — *Leányok:* Belcsák Tóni, Belcsák Ionka, Babusek Irén, Báthy Melanie, Bobok Mari-ka, Duschek Melanie, Gyapay Marcsa, Holló Amália, Honecz Margit, Halassy Valéria, Hoffmann Ionka, Klain Aranka, Kriek Margit, Markli Erzsébet, Mauláth Kata, Novotny Oga, Nyirák Maria, Novotny Oga Pólya Grzi, Reimann Piroksa, Schwarz Biri, Stósius Erna, Tomaschek Lenke, Tonhaizer Aranka, Weisz Kamilla.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. város képviselőtestülete t. hó 4-én d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott Bódogh Lajos polgármester előktele alatt. A szökevényes jelentés után az elnök indítványára Barsvármegye ujonnan kinevezett főispánjának, *Simonyi Bélának* beiktatási ünnepélyére a város képviselőtestületében *Levaticus Gusztáv Medveczky Sándor, Faragó Samu és Friedmann Samu* képviselőtestületi tagok küldetnek ki. Együttal elfogadta a közgyűlés Csekei Vilmos városi ügyész indítványát, hogy a város már most üdvözölje feirátot küldjön az új főispánnak, kinevezetése alkalmából (ezt nem a bizottság adja). A Kherndfele földiek megszerzésére vonatkozó kisajátítási egyezség most már érvényesen elfogadtatott. — Jelentést tett a polgármester a városi vígadó tervezetének a 15-ös bizottság által irányított átdolgozásáról, amivel Cziibuika Rezső műépítész bizatott meg. — Elfogadta a közgyűlés a módosított építkezési szabályrendeletet, és utasította a polgármestert, hogy hirtőesen pályázatot a város szabályozási tervére. Addig is, míg ez megtörténik, a városi tanács esetenként határoz. — Az új tanítóképző telkének kisajátítása, utca- és utnyitás költségeinek fedezésére, mivel az erre felvett kölcsön egy részéből a fogadó vételára törlesztetett, s így 16 000 korona hiány állott elő, ezen hiány a Siern-ház eladásából befolyt 16 200 korona összegből pótoltatik, mivel az utóbbi tőke, mely a Khernd-földiek megvételére van előirányozva, csak az eladó halála után válik esedékesre, addig csak kamatok fizetendőek a vételösszeg után. A Sportegylet kérvénye a Dógtér átengedése iránt érdem-

legesen nem volt tárgyalható, kollőszámú tagok hiányában. A Weiner J.-féle köztér-vétel már harminczszor lévén kitűzve — most már érvényesen jóváhagyatott. A közgyűlés tudomásul vette és elfogadta a főgimnázium jelen iskolaevi költségvetését. — Balázs Jónás volt városi rendőr-szolga részére évi 180 korona kegydíj szavaztatott meg; ellenben özv. Tuschnay Jánosé kérelmét, kegydíjának felemelése iránt — nem teljesítette a közgyűlés, mivel kegydíja a szabályszerű szolgálati százaléknak megfelel.

— **Kaszinó-bál a főispán tiszteletére** A „Barsvármegyei Kaszinó” alelnöke, *Simonyi Béla* tiszteletére, főispáni beiktatása alkalmából Aranyosmaróton 1908. évi február hó 17-én, összes helyiségeiben Kaszinó bált rendez, kezdete 9 órakor. A meghívó egyszerűsind belépő jegyül szolgál.

— **Tudományos felolvasás.** A tudományos felolvasások hallgató közönsége csütörtökön ritka élvezetben részesült. *Divényi Gyula* kegyesrendi tanár „A dalköltészet természeti képeiről.” kiváló íróra válló nyelven ragyogó stílusban tartott felolvasást. A ki imádja a természetet, aki lelkesedik a hűvös berekben csattogó tülemülék énekeért, akinek szíve megrezdül a természet erőinek fenségs megnyilatkozásakor, akit a csobogó patak víze a képzelet országába visz s ott neki más világot teremt, szóval a gyergéd érzőű s ábrándozásra hajló hallgató a felolvasás alatt egy más, szebb költői világban képzelte magát. Bejárhatta a felolvasóval a természet minden zegét-zugát, találhatott lelkeknek megfelelő képet, beszélhetett a szépségszép virágával, mely el nem árulja a kis leánynak reabizott és féltett titkát; összehasonlíthatta magát a messze szálló madár sorsával, a viharban üszetőrő fenyővel stb. — A felolvasó szembe állította a régi és az új dalköltőket, mennyiben használják föl a természetet az érzelmvilág festésére. Az ókor dalosai a természet szépségét csak a saját

bűsültetés nevére s a Csallóközben, az Isten kertjében, van az apámnak kétszáz lánc busatermő földje, ebből úri módon megélhetek a feleségemmel.

— Hát ha meglapitanak a labancok és beverik azt a kukkó tejedet, mi? — mondja, de már sokkal szelidebben Pólya András uram.

— Akkor megsirat a mátkám, s ahhoz mehet — ha akar — akit az apja választ ki számára; de ha életben maradok s kiszolgálom a katonaidőmet, akkor eijövök a kigyelmed leányaert, az Isten engem úgy segítjen!

Pólya András uram elhallgatott, mintha azon a 200 lánc földön gondolkozott volna; nagy sokára ezután megint csak megszólalt.

— Hát aztán kavics-e, vagy homok az a 200 lánc föld, ücskös?

— Oyan fekete az bátyám, mint a csisnám; huss magot fűzet, ha jó az esztendő.

— Hát ha rossz?

— Ha szárazság van, vagy ha a kőd meglepi, akkor semmit.

— No fura egy pátria lehet!

— Azért csalóköz, hogy néha megcsalja az embert.

— Mint ahogy te meg akarod csinálni a lányomat.

— Olyan nincs igaz szívű ember vagyok, s ha nekem adja kigyelmed a lányát, soha se bántja meg, azt ígérem igaz hitemre.

— Az ígret szép szó, de a lányon nem adunk ám túl olyan könnyen, mint a

lopott lovon; hát arról majd beszélhetünk máskor; most csak azon legyünk, hogy ebből a veremből kimásszunk, mert ha itt virradunk meg, a labancok itt lapitanak, s akkor aligha látod még egyszer a csallóközi homokodat.

— Tudja mit bátyám uram, én majd felállok a bátyám uram vállára, onnan aztán felvetem magam a partra, azután a nadrágszíjon bátyám uramat is felhúsom.

— Nem jobb volna, ha engem tolnál fel előbb? Azután majd én húzlak fel téged.

— Én azt se bánom bátyám uram, megpróbálhatjuk.

— Ez a fiu bizik bennem, hát nem rossz ember, — gondolá magában Pólya András, — csak legalább a pofázmányát láthatnám, de hát iszen látta Sári, az a kujon; no hiszen megállj, majd lesz dolga a lábszójnak, ha haza jövök; a hátam megett ilyen intrikát művelni.

Lator Palkó toltá felfelé az öreget, az el is érte nagy nehezen a verem száját, meg is kapaszkodott a párkányába, de nem bírta maga után felhúzni a lábait, hát csak megint visszaesett a verembe.

Jobbnak látszott a huszár terve, tehát azt próbálták meg; az öreg felolta s amint az a párkányba kapaszkodhatott, amúgy huszárosan felvetette magát a partra, aztán összebogozta a két nadrágszíjat, az öregét meg a magáét, és leeresztette.

— Tegye hóra alá a szijat bátyám uram!

— Megvan, nohát csak húzzad!

— Húzom bátyám, húzom; de egy kis baj van.

— Miféle baj?

— Fogadást tettem, hogy a bátyámat ki nem húzom.

— Mit mondasz? te hara... édes fiam?

— Ez már beszéd, mert épen azt fogadtam fel magamban, hogy csak az apósomat húzom ki; hát ha már fiánsz nevez, akkor nekem adja Sárit, ugy-e?

— Oh te lator, te csallóközi kukkó, hát csak húzz föl, majd gondolkodom róla.

— Ha gondolkozni akar kigyelmed, akkor gondolkozzék oda lent, én békében hagyom; de nekem sietős az utam, mert már világosodik.

Pólya András uram gondolkozott is egy keveset ilyen formán: Minthogy vasárnapra virradunk, hát a mai szent napon erre a tájakra egy árva lélek se vetődik, mert az mind kimegy a *káka szőlőbe*, azok pedig a város falú oldalán vannak; tehát, ha ez a gézengúz őt itt hagyja, akkor szent, hogy itt fogta tölteni az egész napot, azután a rá következő éjtszakát is, és a jó isten tudja, mikor hoz majd erre valakit az ördög; addig éhen is halhat. — Gondolatait egy hang szakította félbe:

— No hát Istennek ajánlom bátyám uramat, nekem már csakugyan mennem kell.

— Megállj te lab... kuruc, hogy az isten ver... áldjon meg, húzz ki.

— Hát nekem adja Sárit?

lelki világát látja a természetben. Megleli azt, a mi örömet, bánatát, buját, szerelmét, csalódását ábrázolja; a természet vele sir, nevet, boldogtalanságában vigaszt nyújt és örömben osztozik. Ezt állította elének a felolvasó széles körű irodalmi ismereteinek tárházából vett alkalmas szemelvények kíséretében. Különösen a magyar dalköltőkből vett példái mutatták be a magyar dalköltészetnek a természet különböző jelenségeivel való összeforrását. A magyar dal a zúgó vihartól a szellőig, mely a bánatot elragadja; a kis pacseritától a magasban szálló darumadárig, a rózsától az árvalány hajig mindenben talál az érzelem kifejezésére alkalmas képet. Róza bokorban jön a világra, az árva, falovíre írja szerelmi bánatát a végül a szomorú úr hervadt lombja borul reá sirhalmára, siratja a madár is stb. A felolvasó tárgya költői volt, az összeállítás, kidolgozás művészi s a nyelvezet szépségéről csak az szóthat, aki végigélvezte. *Csütörtökön* este 6—7 ujra *Divényi Gyula* a felolvasó; *Az olvasmányok szív és jellemképző hatásáról* tart felolvasást, melyet ismét *Könsch Jenő* tanár kellemes zongorajátéka fog megelőzni és követni.

— **A lévai Sportegylet** folyó hó 7-én tartotta beszámoló, tisztújító és költségvető közgyűlését. A tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: *korompai Brunsvik Lajos*. Elnök: *Dr. Balogh Jenő*, Titkár: *Belesák Béla*. Pénztárhoz: *Berkó*

— Neked, nekéd.

— Hát apám uremnak tisztölhetem?

— Annak tisztölhetsz, csak huzz már fel, aki áldója van.

— Hát esküdjön meg, hogy nekem adja Sárít.

— Esküszöm no!

— Így görbüljön meg, mint az ujjam, ha nem igaz?

— Úgy görbüljön meg a labancok generálisa.

— No hát kapaszkodjon meg jól apám uram.

Egy perc alatt kint volt az öreg. Amint talpon állott, a fiu a nyakába borult, úgy köszöntö a jó akaratját.

Pólya András nem tudta, örüljön-e, hogy a föld alól kiszabadult, vagy azon boszankodjék, hogy így rá lett szedve, de a derengő pittymallatnál szemügyre vette a legényt s nem állhatta meg, hogy ugy magában meg ne dicsérje a lánya guszpusát, azért hát csak hagyta magát ölelgetni.

A legénynek azonban sietni kellett, hogy helyben legyen, ha majd abrakoláera trombitálnak.

— Megtiltom, hogy többet a házamhoz merészelj jönni, míg itt vannak a labancok, — mondá most már aggódva az öreg, — inkább majd én magam megyek a lányommal Nagy-Kálnára, ha le kell is kerülni a sárói kompra. — Azzal hazafelé indult, az uton magában dünyögve:

— Kriminális kázuus, csak legalább el ne mondaná a lánynak, vagy pláne valamelyik céhbelinek! Minő historizálás lenne belőle, — az atyamester a veremben! — Nohát, a magyar még a veremben is magyar, ha szavát adja, hát meg is tartja: punktum. — Különbön 200 lánco teketeföld se kutya, — no meg a gyerek is ér valamit, ugy kihuzott, mint egy zsák zabot; azután az a fő, hogy nem labanc, mint ahogy eleintén gondoltam. Csak az a vigyorgó céhmester meg ne tudja!

István. Háznagy: *Skvór* Dezső. Ügyész: *Dr. Gyapay* Ede. Ocvos: *Dr. Lakner* Zoltán. Számvizsgálók: *Dr. Weisz* Zsigmond, *Morvai Vilmos*, *Halász* Lipót. Választmányi tagok: *Belesák* László, *Hunyady* Imre, *Leidenfrost* Tivadár, *Bódogh* Lajos, *Holtó* Sándor, *Huberth* Vilmos, *Dr. Katona* János, *Levatic* Gusztáv, *Tardy* Emil, *Dr. Medveczky* Károly, *Medveczky* Sidor, *Ordódy* Endre, *Dr. Ordódy* Vilmos.

— **A Bars megyei Gazdasági Egyesület** folyó évi január 19-én tartotta meg rendkívüli közgyűlését. A gyűlés fő tárgya az elnökség megalakulása 3 évi cyc'lus lejáratával volt. *Dombay* Vilmos me'legen üdvözölte a megjelent tagokat, közöni a'elnöktársai nevében is az elnökség iránt a multban tanusított bizalmat és kéri a választásnak megejtését. Az eredményt a szavazatszedő bizottság elnöke következőkben hirdeti ki. Elnökké: *Dombay* Vilmos, a'elnökökké: *Kachelmann* Károly, *Kosztolányi* István, *Rudnyánszky* János, *Ordódy* Lajos, *Vépi* Vagronits Ödön választattak meg. *Dombay* Vilmos mint elnök és a'elnöktársai nevében a választást meglőszöni, az elnöki tisztet elfogadja, az elnökség programját a megelőző gyűlésen körvonalazván, azt óhajlja szerény anyagi viszvnyaink közt és azokhoz képest megvalósítani, melyhez a tagok nagyobb ügybuzgalma lenne kívánatos.

— **Himen.** A kaszinói ifju agglégények asztaltársasága ritkul, egyre ritkul. Még ugyan együtt vannak, de nem sokáig. Kettő már előzőleg a becsület útjára tért — amint mondani szokás — s mint boldog vőlegények élvezik az emberi élet legideálisabb perceit. A példa vonz, mert a boldogság irigylésre méltó. Ennélfogva a mult hó 30-ik napján ismét elveszett a társaságnak egy kedves tagja, de csak a társaság számára, mert maga magának földi üdvét találta meg. *Pazár* Zoltán tanítóképző intézeti tanár eljegyezte *Reisz* Klárka urhölgyet Budapesten. Legujabban pedig, február hó 2-án *Técsy* E'lemér szolgabíró gyűjtötte el *Farkass* Marcsa urhölgyet Miskolcon. — Nem lehetetlen, hogy a fiatalok után a társaság *virtigli* agglégény-oszlopai is meggondolkoznak. Még mindig nem késő! Midőn őszinte örömmel regis ráljuk ezen tömeges népesedési mozgalmat, a vőlegényeknek és hájos mátkáinknak áldást, szerencsét és boldogságot kívánunk!

— **A Kereskedő Ifjak mulatsága** f. hó 1-én tartott meg igen szép sikerrel. Az estélyen igen nagy számú helybeli és vidéki közönség vett részt, mely e'ött soká emlékezetes lesz az izléssel megválasztott műsor és a rákövetkezett feszelen, vidám táncmulatság. A műsor *Dr. Katona* János humoros felolvasásával kezdődött, azután *Horn* Etel k. a énekel tanítójának *Dushek* Ernő zenetanárnak zongora-kísérete mellett. Kedves h'gnjával, szabatos énekével jól megérdemelt tapsvihart aratott. Majd *Weisz* Kamilla k. a. *Művésznő leszek* című kedvesen előadott monológgyal gyönyörködött a közönséget, ez után *Engel* Olga k. a. játszott zongorán klasszikus és — többszöri ujrázásra magyar darabokat szépen, rendkívül ügyes technikával. A jó kedvet fokozta végül *Munk* Sándor *Inggomb* című monológja. Az egész estély sikere a rendezőség ügyes és tapintatos e'járását dicséri.

— **A városliget és a Sportegylet.** A városliget alatt a régi Dögtér értendő, mely elnevezés ma már elavult. A legutóbbi közgyűlésen még voltak hangok a liget átengedése ellen, mert a képviselőtestület nem volt kellőképen tájékoztatva. Legilletékebb helyről ezeket közöljük: a Sportegylet egyáltalában nem zárja el a ligetet a közönség elől, nem is lesz bekerítve, sőt oda

akarja csalogatni a város közönségét, minden társadalmi válogatás nélkül. E célból a pénteki egyleti közgyűlés már el is fogadta a költségvetést, mely a vásárolt telken egy kis nyári mulató felépítését előzoza. A közönség csak nyer vele, mert a liget megnyitja a vásárolt területtel, s ez is nyitva fog állani bármikor a közönség előtt. Természetesen, hogy az Egy'et nagyobb gonddal fogja őrizni az ültetvényeket, s nem fogja tűrni, hogy a sz pen felülvévedett fenyőfákat lelketlen emberek hivány pár krajcár haszonér: kivágják, vagy hogy a ligetet erkölcsi és fizikai szemét helyévé tegyék. Egy tiszta üdülő helynek hiányát mindenki érzi István, s ez: után *képlelenség lenne a képviselőtestületben ellenezni az átengedést*, mikor a Sportegylet o'y közszükségletet akar ez által megvalósítani, melyre a város ez időszerint — egyéb feladatai mellett — nem is gondolhat. A valóság az, hogy a Sportegylet a város és a közönség érdekében tette meg az ajánlatot, tehát ezt nem elutasítani, de szives köszönettel kell e fogadni. Tu'ajdonképen eg'ébről sincs szó, minthogy a város engedje át a liget gondozását — amit ő maga nem gyakorol — a Sportegyletnek. Az ügy egyébiránt oly jó kezekbe van letelve, hogy a legszebb sikerrel kecsget.

— **A Katholikus Kör mulatsága,** mely 2-án esti 8 órától mindvégig emelkedett hangulatban másnap kivilágos kivirradtig tartott, minden részében élvezetes műsorral kezdődött. — *Bobok* Mariska urhölgy lépett es'őnek a pódiumra s emelkedett színvonalu beszámoló't tartott amerikai utjáról. Képei, hasonlatai oly szemléltetők voltak, hogy szinte nyomon követtük előadásában, látni veltük a tenger színe felet uszó fahót, melynek arcát az ocean mélyébe merülő nap utolsó csókja biborrá festi, s megdöbentünk a Nigrsra alá fúrt pokol zordon fenségének tolmácsolásánál. Eredeti impressziók s fogékony lélek sugárzott ki a felolvasás minden izéből. A hosszantartó taps után bájos leányserg vonult fel, hogy előadja *Tokody* Istvánnak a plébánia templom szép hangú kántorának *Elinor keringőjét*, melynek bájos, simulékony, behelző melódiája szinte csábít a bosztonra. — *Tóth* Ilonka mondotta el ezután mélyen átértzett hangon a *Gyermeklézér* megható historizáját, mely után igen fogékony talajra talált a közönség lelkében *Kucsera* Mici magyaros nótával, melyeket művészettel vert ki cimbalmán. Őszintén sajnáljuk, hogy rekedtsége miatt éneke elmaradt, az bizonyára még emelte volna az így is frenetikusán kitörő hatást. — *Amor, mint végrehajtó* című páros bohóság következett ezután, melyben *Uhlárik* Mariska — aki Hanka és Klári néven a műkedvelők emelvényéről a lévai közönségnek már jó ismerőse — irigylésre méltón hajtotta végre szerencsés végrehajtás-szenvedett művészpárterét: *Bellan* Sándort. — A szép műsort az újból felvonuló leány csapat zárta be a néha napján csütörtökö't mondó villanyvilágítást guncyolá dával; majd a megyeházirol s egyéb szép álmokról szóló induló többször megújrazott hangjai után boldog reménységgel a szívekben megindult a nagy-közönség a vén Oroszlán felé megégyeszer bucsuzni. — Tartott is a bucsuzás egészen reggeig.

— **Gyászrovat.** Egy gyökeres lévai család anyja költözött el a elők sorából, néhai *Missik* János lévai kereskedő özvegye, mivel több lévai család állott rokoni köte'ekben. A gyászjelentés így szól: *Missik* Gyula, *Missik* Ilona férj. *Kerecsényi* Ferenczné, *Missik* Mihály, *Missik* Sándor, *Missik* Irén férj. *Kiss* Danielné, *Missik* Gizella és *Missik* János mint gyermekei egy a maguk, valamint az alulírottak nevében is mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett és felejtethetlen jó édesanyjuk, a jó nagymama, anyós, dédanya és rokon özv. *Missik* Jánosné szül. *Farkas* Mária urnő folyó évi február hó 3-án hajnali 4 órakor, hosszas szenvedés és a halotti szentségek átjatos felvétele után, életének 74-ik évében az Urban csendesen elhunyt. A meghalodogult drága halottnak hült tetemei szerdán, folyó évi február hó 5-én, délután 1/4 órakor fognak a farkasrét temető halottasházában, a róm. kath. anya-

Iőtestületi határozat II-od foku jóváhagyása után a folyó év március havának 2 ik felében lesz megtartható. — Az állás 30 napon belül elfoglalandó, különben új választás tartatik.

Léván, 1908. évi febr. hó 3-án.

Bódogh Lajos
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi február 2-től 1908-évi február hó 9-éig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tóth Kálmán Bagócsi Eszter	leány	Borbála
Tóth István Jakubik Erzsébet	fiu	István
Kauzler Kálmán Czapala Mária	fiu	Kálmán
Fábián Géza Rácz Julianna	leány	Irma Eszter
Völgyi Ferencz Petik Mária	fiu	Lajos Ferenc
Tamás József Hlieba Borbála	fiu	József
Molnár Ferencz Huszki J.	leány	Ilona
Stadler Ferencz Kaizer Eva	fiu	Tibor

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Valtása
ifj. Petrás János Öbert Jolán	r. kath.
Varannay Lajos Juhász Margit	ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ösv. Fiala Lipótné	62 éves	Tüdőgyulladás
Dulai Vendel	80 "	Bright kór
Nagy Orbán	47 "	Nyelvrák
Svarba István	14 "	Szervi szívbj
ösv. Nyirő Gyuláné	27 "	Megégés
Prska Zsófia	57 "	Szívbj

Szerkesztői üzenetek.

Violin. Beválnak; alkalom adtán júni fognak. Ujbányai értesítő. Helyszűke miatt csak rövidíthet adhattuk.

Tanonc kerestetik Juhász Zoltán vas és szerszám üzletébe Ipolyságon. 13-14 éves jó házból való fiuk szülei irjanak a céghez részletes felvilágosítást.

Eladó ház. A legfőbb forgalmu melyben van 3 utcai szoba boithelyiséggel, folyosó, meleg konyha hátulsó szoba, 2 pince, 2 faskamra jó vízi szivattyúskút. Ezenkívül eladó 703 □ öl háztelek a Zúgó-utca — új sor házak — Perc partján □ ölenként 6 korona. Bővebb felvilágosítást ad Tóth Dániel és neje.

Eladó ház. Petőfi-utca 7 számú eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál id. Mordinyi Gusztáv.

Uj fiakeres. Tóth Dániel lévái polgártársnál Kálnai-utca 30 szám alatt, mindenkor rendelkezésre áll.

M E G H I V Á S.

A Lévai Takarékpénztár Részv. társ.

XLII. ÉVI

rendes közgyűlését

1908. évi március hó 8-án

délelőtt 11 órakor saját épülete tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Kelt Léván, 1908. év február hó 6-án.

Az igazgatóság.

Tartozik.

Mérleg-számla 1907. év december hó 31-én.

Követel.

F.k.l.	Vagyon	kor.	fil.	kor.	fil.	F.k.l.	Teher	kor.	fil.	kor.	fil.
47	Pénztári készlet			57905	75	190	Részvény alaptőke			250000	—
48	Váltótárca			1307771	50	11	Tartalékalap	106012	50		
49	Kamatkozó jelzálog kölcsönök	1821984	—			191	Veszteség tartalékalap	20000	—		
59	Törlesztéses jelzálog kölcsönök	1020889	12	2842373	12	281	Értékbiztosítási alap	10000	—	136012	50
50	Kézi zálog és előlegek			45662	—	67	Kibocsájtott új részv. befolyt alap*)			204700	—
64	Értékpapírok			158800	—	192	I ső nyugdíjalap	40000	—		
56	Előlegek és óvási díjak			1504	27		II-ik nyugdíjalap**)	16098	16	56098	16
16.7	M. k. postatakp. és O. M. Bank giró sz.			1343	51	61	Betétek			3475918	76
193	Intézeti ház			100000	—	18	Viszleszámítás			277970	—
28	Nicora féle ház			103076	77	26	Engedm. útján átruházott jelz. kölcs.			183705	36
65	Előlegek jótékonycélu adakozásokra			2525	—	62	Felnemvett részvény osztalék			100	—
8.98	Kölcsönök átmenő kamatai			8825	65	9	Zalogeladási fölösleg			81	61
225	Kölcsönön utáni hátralékos kamatok			31613	21	222	Kölcs. után 1908 évre előre bev. kam.			47032	45
69	Pénzintézeteknél elhelyezett tőkék			10137	59	70	Nyeremény mint egyenleg 4887.96			48874	96
68.282	Átmeneti tételek			7955	43		Multévről átv. számlabetét 12471.82				
14	Bútor és felszerelések			6000	—		Összes rendelkezésre álló nyereségi összeg	61346.78			
				4680493	80					4680493	80

Léván, 1907. év december hó 31-én.

Az igazgatóság :
Holló Sándor s. k.
igazg. elnök.

A könyvvezetésért
Marcáder Alajos s. k.
főkönyvvezető.

Ezen mérleg számla a keresk. törvény 192 §-a értelmében a fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén valamint a kimutatott értékek leltározatván, azokat helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Dr. Lakner Zoltán s. k.
felügy. biz. tag.

Féja Kálmán s. k.
felügy. biz. elnök.

Fizély Lajos s. k.
felügy. biz. tag.

*) Ezen összeg új kibocsájtványunk I. II. részletének befizetéséből ered. A III. részlet 100000 korona befolyt már január 15-ig; a IV. részlet 100000 korona április hó 15-ig lesz befizetve. Az ekként 400000 koronára emelkedett alapból 250000 korona a részvénytökhöz, 150000 korona pedig a tartaléktökhöz lesz csatolva. Részvénytökhöz tehát már április hó 15-én 500000 korona, tartaléktökhöz pedig 250000 korona lesz.

**) Betétképen kezeltetik.

Eladó szülő Kereszthegyen 757 □ öl
dus gyümölcsösessel, közös
hajlék- és pince használattal. — Bővebb
felvilágosítás özv. Tusnay Jánosnénál Léván.

K á v é.	
	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	1.60 2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Öröli kávé	1.—

Kapható:
Kern Testvéreknél, Léván.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, oszúznál és meghűléseknel, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

1908 évi 527 szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A zsarnócai m. kir. erdőhivatal területéhez tartozó Geletnek község határában fekvő, és a m. kir. kincstár tulajdonát képező

trachyt malom kőbányák

az alulírott m. kir. erdőhivatal tanácstermében 1908 évi február hó 24-én délelőtt 10 és fél óraker megtartandó nyilvános írásbeli versenyárgyalás útján az 1912 évi december hó végeig terjedő öt évi időtartamra bérbe adni fognak.

A kikiáltási ár a különféle malomkövek alapáraiból és az egyéb kögyártmányok átalány összegéből áll, mely alapárakra és átalány összegre az ajánlatok közös százálekban teendők, megjegyeztetvén, hogy a kincstárnak évi jövedelme ezen bérletből a különféle malomkövek után 4600 koronánál- és az egyéb kögyártmányok után 1400 koronánál kisebb nem lehet. — Az alapárak jegyzéke kívánatra megküldetik. — A benyújtandó zárt írásbeli ajánlatokhoz 600 korona bánatpénz csatolandó.

Érdeklődők figyeimeztetnek, hogy az egykoronás bélyegjeggyel és a megfelelő bánatpénzzel ellátott szabályszerű zárt írásbeli ajánlataikat, — melyeknek borítékára kívül „Ajánlat a geletneki trachyt malomkőbányák bérletére“ jelzés ráírandó, és a mely ajánlatokban kiteendő, hogy ajánlattevő a versenyárgyalási és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, — legkésőbbben a versenyárgyalásra kitűzött óráig annál is inkább nyujtsák be, mert későbbben beérkező, valamint egyáltalában távirati és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A versenyárgyalási és szerződési feltételek az alulírott m. kir. erdőhivatalnál megtekinthetők.

Zsarnócán, 1908. év február hó 4-én.

M. kir. erdőhivatal.

Minden háziasszony

kérjen a legujabban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű

New-Cuba-Kávéból

melynek aromája kitünő és természetes festetlen színű

■ Kilója 3 korona 20 fillér ■

négy és fél kilogramos postacsomag ára 13 kor. 50 fill.

Kapható: Kern Testvéreknél Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!!

Bazár

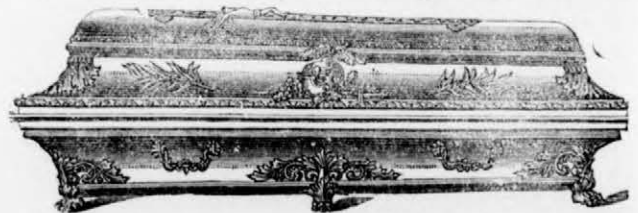
L é v á n Petőfi-utca 9 szám alatt

Női- és gyermek kötények
Női- és férfi nyakkendők
Fog-, ruha- és hajkefék
Fésűk
Hajtűk
Hajcsattok
Piaci táskák

Pénztárcák
Szivar- és szivarka tárcák
Társasjátékok
Zene játékszerek
Babák
Pipera szappan
Gallérok és kézellők

és egyéb cikkek nagy választékban, olcsó áron kaphatók.

Fa- és érc koporsók.

Szabadalmazott **érckoporsók** Beschoner gyárából légmentességű. **Gyermekeknek 18** koronától fölfele. — **Felnőtteknek 60** koronától **100** koronáig.

➔ **F a k o p o r s ó** ➔
Gyermekeknek 4 koronától fölfele. — **Felnőtteknek 16** koronától fölfele.

Koszorú 1 korona **80** fillértől **20—30** koronáig.

Raktár: Kern Testvéreknél Léván.